

### บทที่ 3

#### วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่เื้อต่อการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ตามทัศนะของครู อาจารย์ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุโขทัย ปีการศึกษา 2543 โดยดำเนินการตามหัวข้อ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

#### ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

##### ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครู อาจารย์ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุโขทัย จำนวน 4,131 คน

##### กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครู อาจารย์ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุโขทัย ปีการศึกษา 2543 ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) โดยการแบ่งกลุ่มอำเภอออกเป็น 3 กลุ่มตามลักษณะของเขตพื้นที่ (Stratified Random Sampling) คือกลุ่มที่ 1 ได้แก่อำเภอศรีสัชนาลัย อำเภอศรีนครและอำเภอทุ่งเสลี่ยม กลุ่มที่ 2 ได้แก่ อำเภอกงไกรลาศ อำเภอศรีสำโรงและอำเภอสวรรคโลก กลุ่มที่ 3 ได้แก่ อำเภอบ้านด่านลานหอย อำเภอกิรีมาศและอำเภอเมืองสุโขทัย และในแต่ละกลุ่มใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) มาเป็นตัวแทนกลุ่มละ 1 อำเภอ ได้มา 3 อำเภอ คือกลุ่มที่ 1 ได้อำเภอศรีสัชนาลัย กลุ่มที่ 2 ได้อำเภอกงไกรลาศ และกลุ่มที่ 3 ได้อำเภอบ้านด่านลานหอย และในแต่ละอำเภอใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อให้ได้โรงเรียนและกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างกำหนดโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของยามานะ (Yamane, อ้างถึงใน พรทิพย์ วรกิจโกศาทร, 2536 : 81) ที่ความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ความคลาดเคลื่อนร้อยละ 10 จากประชากร 4,000 คน ได้กลุ่มตัวอย่างไม่น้อยกว่า 98 คน  
ในการวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 219 คน

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของครู อาจารย์ โรงเรียนประถมศึกษา  
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุโขทัย

สปจ.สุโขทัย	จำนวน ประชากร	สปอ.กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน กลุ่มตัวอย่าง
สปอ.ศรีสัชนาลัย สปอ.ศรีนคร สปอ.ทุ่งเสลี่ยม	693 195 375	สปอ.ศรีสัชนาลัย	104
สปอ.งิ้วลาด สปอ.ศรีสำโรง สปอ.สวรรคโลก	456 517 488	สปอ.งิ้วลาด	68
สปอ.บ้านด่านลานหอย สปอ.คีรีมาศ สปอ.เมืองสุโขทัย	314 428 665	สปอ.บ้านด่านลานหอย	47
รวม	4,131	รวม	219

ตาราง 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามโรงเรียนของครู อาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา  
สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาจังหวัดสุโขทัย

สพอ.กลุ่มตัวอย่าง	โรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน กลุ่มตัวอย่าง	รวม
สพอ.ศรีสังขนาลัย	1. โรงเรียนบ้านสารจิตร	32	104
	2. โรงเรียนอนุบาลศรีสังขนาลัย (บ้านหาดสูง)	27	
	3. โรงเรียนหาดเสี้ยววิทยา	20	
	4. โรงเรียนบ้านท่าโพธิ์	15	
	5. โรงเรียนบ้านแก่ง	10	
สพอ.กงไกรลาศ	1. โรงเรียนบ้านใหม่สุขเกษม	23	68
	2. โรงเรียนบ้านกง (ราษฎร์อุทิศ)	15	
	3. โรงเรียนอนุบาลกงไกรลาศ	10	
	4. โรงเรียนบ้านคงเคียง	10	
	5. โรงเรียนบ้านหนองบัว (จิตพิณใจ ประชานุเคราะห์)	10	
สพอ.บ้านด่านลานหอย	1. โรงเรียนบ้านห้วยไคร้	10	47
	2. โรงเรียนบ้านปากคลองร่วม	10	
	3. โรงเรียนบ้านดิ่งชัน	10	
	4. โรงเรียนบ้านด่าน	10	
	5. โรงเรียนบ้านหนองเฒ่า	7	
รวม		219	

### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ เพศ วุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เป็นจำนวน 40 ข้อ ซึ่งได้กำหนดขอบข่ายของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารที่จะศึกษาครั้งนี้ไว้เป็น 5 ระดับ โดยมีค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก
- 3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย
- 1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

### ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า และศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ มาสร้างเป็นแบบสอบถามภายใต้องค์ประกอบของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา 4 ด้าน คือ ด้านบุคลิกภาพ ด้านภาวะผู้นำ ด้านทักษะทางการบริหาร และด้านวิชาชีพ จำนวน 40 ข้อ

2. นำแบบสอบถามที่สร้างเรียบร้อยแล้ว เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและให้คำแนะนำเพื่อแก้ไขปรับปรุง

3. นำแบบสอบถามที่แก้ไขเรียบร้อยแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) จำนวน 5 ท่าน คือ

3.1 รองศาสตราจารย์ ดร.มังกร ทองสุคติ อธิการบดีสถาบันราชภัฏพิบูลสงครามพิษณุโลก

3.2 นายอนุสรณ์ ยกให้ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสุโขทัย

3.3 นายสิริชัย สร้อยเพชรเกษม ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุโขทัย

3.4 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อำนาจพร สุนทรสมัย ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏพิบูลสงครามพิษณุโลก

3.5 นายบุญรักษ์ ยอดเพชร หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจแก้ไขแล้วไปทดลอง (Tryout) กับครู อาจารย์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุโขทัย ที่ไม่ใช่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) พบว่าแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ .94 ซึ่งแสดงว่าแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นสูง

5. นำมาปรับปรุงแก้ไขแล้วจัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์

### การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขอลงหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัยสถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม พิษณุโลก ถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสุโขทัยเพื่อขอความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

2. ในการส่งแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูล ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามด้วยตนเองทั้งกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในอำเภอศรีสัชชนาลัย อำเภอกงไกรลาศ และอำเภอบ้านด่านลานหอยจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด 219 ชุด ตรวจสอบครั้งแรกได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 190 ชุด ผู้วิจัยจึงเก็บเพิ่มอีกให้ครบ 219 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

### สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาและจำแนกตามตัวแปร

2. บันทึกคะแนนจากแบบสอบถามลงในกระดาษกราฟเฉพาะตอนที่ 2 ตามที่กำหนด คือ

ระดับความคิดเห็นมากที่สุด	ให้	5	คะแนน
ระดับความคิดเห็นมาก	ให้	4	คะแนน
ระดับความคิดเห็นปานกลาง	ให้	3	คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อย	ให้	2	คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

3. นำผลในกระดาษกราฟเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อวิเคราะห์หาค่าสถิติ แปลผลตามความมุ่งหมายและสมมุติฐาน

4. หาค่าร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ คุณวุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

5. หาค่าเฉลี่ย (Mean) ของแบบสอบถามตอนที่ 2 และใช้เกณฑ์ประเมินระดับความคิดเห็นของเบสต์ (Best, 1977 : 174) ดังนี้

4.51 - 5.00	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นในระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นในระดับมาก
2.51 - 3.50	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นในระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นในระดับน้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นในระดับน้อยสุด

6. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ในภาพรวมและรายด้าน

7. ทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่เื้ออต่อการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษา 2542 ตามทัศนะของครูอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุโขทัย โดยใช้ t-test

8. ในการประมวลผลข้อมูลใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS for WINDOWS

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุโขทัย  
Pibulsongkram Rajabhat University